

firmou a dovoluje se při tom vhodný dodatek vyznačující následnický poměr. Jiných změn než tento posléz uvedený dodatek obchodní zákon tedy nepřipouští při starých firmách a sluší ono výminečné ustanovení zákona, jakožto úchytku od všeobecných zásad pravdivosti firem, vykládati přesně. Proto při změně dosavadního znění staré firmy v jiné znění, jde o novou firmu, o které platí předpisy o požadavku pravdivosti nové firmy. V nynějším případě, kde majitelka firmy žádala za změnu dosavadního znění staré firmy »Internationales Reisebureaux American Exchange Rudolf M.« ve znění nové »Bankhaus Rudolf M.«, soud prvé stolice správně tuto změnu zamítl, poněvadž každé doplnění dosavadního znění staré firmy zněním jiným, novým, znamená v podstatě zrušení dosavadního znění staré firmy a zápis firmy nové. Opovězení firmy nové Bankhaus Rudolf M. však neodpovídá požadavku pravdivosti, poněvadž jméno Rudolf M. není jménem majitele firmy. Poukazem rekursu na ustanovení čl. 16 obch. zák. nelze změnu znění firmy v tomto případě odůvodniti, neboť ustanovení to jest sice všeobecného rázu ve příčině tvoření znění firmy, avšak při starých firmách jest nahrazeno zvláštním ustanovením čl. 22 obch. zák.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Napadené usnesení, jímž bylo potvrzeno usnesení rejstříkového soudu, není ve zřejmém rozporu ani se zákonem ani se spisy, není také zmatečným a nedostává se proto podmínek Šu 16 cís. pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. a nemohlo býti dovolacímu rekursu vyhověno. Ku správným důvodům usnesení rekursního soudu, pokud se obírají přípustností změny odvozené firmy, stačí vzhledem k obsahu dovolacího rekursu dodat ještě toto: Jest mylným názor rekurentčin, že dodatky ve smyslu čl. 16 obch. zák., přípustné ovšem jen při tvoření nové firmy, nejsou součástí firmy. Takovéto dodatky jednou do firmy pojaté nejsou pak méněcennými součástkami, nýbrž jsou v ní součástkami rovnocennými se součástí hlavní. Rozeznávání jich má význam při tvoření firmy. Jakmile však firma byla jednou utvořena, činí všechny její součástky jednotný celek a jako takový požívají firemní ochrany. Nelze tedy při převzetí staré firmy (čl. 22 obch. zák.) nakládati s jejími součástkami libovolně, nýbrž nutno podržeti celou původní firmu, neboť vynecháním některé z jejích součástí pozbyla by firma své zvláštní povahy, stala by se firmou novou, kterou by pak bylo posuzovati s hlediska všeobecných předpisů o tvoření firem při kupci jednotlivci zejména dle čl. 16 obch. zák.

Čís. 6219.

Učinil-li za sporu jednoho veřejného společníka a likvidátora proti druhému veřejnému společníku a likvidátoru o odvolání žalovaného jako likvidátora, žalobce návrh, by bylo povoleno prozatímní opatření zřízením zajišťovacího správce pro veřejnou obchodní společnost a navrhl

v tom směru určitou osobu, nebyl soud oprávněn tuto třetí osobu jmenovati likvidátorem podle čl. 133 obch. zák.

(Rozh. ze dne 25. srpna 1926, R I 697/25.)

Veřejná společnost Bratří Sch-ové vstoupila v likvidaci a likvidatory byli oba veřejní společníci František Sch. a Rudolf Sch. Dne 28. dubna 1926 podal František Sch. a Rudolf Sch. žalobu, již se domáhal jeho odvolání jako likvidatora pro neshody, zejména pro udánlivé nesprávnosti Rudolfa Sch-a a průtahy při likvidaci. Podáním ze dne 29. dubna 1926 učinil František Sch. k zajištění nároku žalobou vymáhaného návrh na povolení prozatimního opatření zřízením zajišťovacího správce pro závod firmy bratří Sch-ové na dobu až do právoplatného vyřízení zahájeného sporu a navrhl za správce Viléma W-a, obchodníka v L. První soud usnesením ze dne 23. května 1926 ustanovil s poukazem k čl. 133 obch. zák. Viléma W-a likvidátorem jmenované firmy a zamítl návrh na povolení prozatimního opatření zřízením zajišťovacího správce, poněvadž účelu prozatimního opatření bylo dosaženo zřízením likvidatora a návrh na povolení prozatimního opatření mimo to dle § 379 a 381 ex. ř. nebyl osvědčen. Proti tomuto usnesení, pokud jím byl návrh na povolení prozatimního opatření zamítnut a to také z důvodu nedostatečného osvědčení podle §§ 379, 381 ex. ř. nepodala ohrožená strana stížnosti. První část usnesení, již byl zřízen Vilém W. likvidátorem, napadl žalovaný Rudolf Sch. Rekursní soud změnil napadené usnesení, vyloučiv z něho odstavec, jímž byl zřízen Vilém W. likvidátorem. Důvody: Dle čl. 133 obch. zák. může soud k návrhu veřejného společníka z důležitých důvodů jmenovati likvidatory veřejné společnosti. Veřejný společník František Sch., zároveň likvidator zrušené společnosti podal na likvidatora Rudolfa Sch-a žalobu na jeho odvolání jako likvidatora a učinil návrh, by až do právoplatného rozhodnutí o tomto zažalovaném jeho nároku vydáním prozatimního opatření ustanoven byl zajišťovací správce pro jmenovanou firmu, proti kterémuž prozatimnímu opatření se však žalovaný Rudolf Sch. vyslovil z toho důvodu, že předpokladů § 381 ex. ř. pro povolení navrženého opatření tu není, a poukázal při tom pouze na ustanovení čl. 133 obch. zák. Návrh, aby byl ve smyslu čl. 133 obch. zák. ustanoven soudem likvidator, nebyl žádným veřejným společníkem učiněn. Pro ustanovení takové nedostává se proto návrhu veřejného společníka, od kterého zákon opatření to činí závislým, pročez k rekursu veřejného společníka Rudolfa Sch. slušelo napadené usnesení změnit.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Rekursní soud právem změnil usnesení prvního soudu, vyloučiv vůbec první odstavec, neboť pro zákrok soudu ve smyslu čl. 133 obch. zák. nedostávalo se nezbytného návrhu některého z obou veřejných společníků. Návrhu takového neučinil ani společník František Sch., který se žalobou domáhal odvolání druhého společníka jako likvidatora ve

smyslu čl. 134 obch. zák., nevzdav se pro svou osobu funkce likvidatora příslušející mu již po zákonu a přiznanou mu ostatně i společenskou smlouvou. Poukaz žalovaného Rudolfa Sch. ku čl. 133 obch. zák. při výslechu o návrhu na povolení prozatímního opatření dne 4. května 1926 nelze rovněž pokládati za návrh na zřízení likvidátora na místě obou likvidátorů dosavadních a ani prvý soud své rozhodnutí o toto vyjádření neopřel. Napadené usnesení hovoří tedy stavu věci i zákonu.

Čís. 6220.

Neplatnost úmluv podle Šu 5 zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n. týká se jak úmluv budoucích, tak úmluv před platností zákona, jde-li o platy dospívající až po účinnosti zákona.

(Rozh. ze dne 25. srpna 1926, Rv I 710/26.)

Manželství Theodora K., státního zaměstnance se žalovanou bylo rozvedeno, načež Theodor K. uzavřel sedmihradské manželství se žalobkyní, jež bylo v roce 1905 prohlášeno neplatným. Notářským spisem ze dne 12. listopadu 1901 zavázala se žalovaná, že, jakmile nabude práva na výslužné po Theodoru K-ovi, bude platiti žalobkyni peníz, jenž bude převyšovati roční výslužné 600 zl. (1200 K). V roce 1904 Theodor K. zemřel a erár původně rakouský později československý vyplácel pensijní požitky tak, že peníz převyšující 1.200 K (Kč) poukazoval žalobkyni. V roce 1920 erár zastavil placení pensijních požitků žalobkyni, jež se jich pak domáhala na eráru žalobou. Spor skončil tím, (viz čís. sb. 3611), že erár byl uznán povinným platiti žalobkyni teprve tehdy, až bude vyřešen poměr mezi oběma percipientkami, načež žalobou, o níž tu jde, domáhala se žalobkyně na žalovaného, by jí postoupila z pensijních požitků po Theodoru K-ovi peníz převyšující 1.200 Kč. Procesní soud prvního instance uznal žalovanou povinnou postoupiti žalobkyni pouze jednu třetinu výslužného po Theodoru K-ovi s obmezením Šu 2 a 3 zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n. Odvolací soud k odvolání žalobkyně napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Žalobkyně vytýká prvému rozsudku, že na spor použil ustanovení zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n., čímž porušil prý předpis Šu 5 obč. zák., poněvadž jedná se o právní poměr založený smlouvou (notářským spisem) ze dne 12. listopadu 1901, tedy dávno před platností zákona č. 314. Jest správné, že dle ustanovení Šu 5 obč. zák. zákony nepůsobí zpět a proto nemají účinku ani na činy předešlé ani na práva před tím nabytá. Odvolatelka však přehlíží, že oním notářským spisem nenabyla ještě práv na pensijní požitky, ony jí také žalovanou spisem tím postoupeny nebyly, nýbrž žalovaná zavázala se, že žalobkyni, jakmile případ tam uvedený nastane, postoupí z pense peníz, který bude převyšovati 1.200 Kč. Nenabyla tedy ještě práva na ony požitky, teprve projednávanou žalobou domáhá se uznání splnění smlouvy oné a to od 1. května 1922, tedy za dobu po platnosti uvedeného zákona. Nutno proto při posuzování sporné otázky bráti zřetel ku všem dnes v době sporu platícím zákonným předpisům, pokud se vztahují ku před-